

Komisja
Europejska

Nowa żywność

Zdrowie i
bezpieczeństwo
żywności

Wprowadzenie

Nowa żywność to żywność lub jej składnik, która do maja 1997 r. była rzadko spożywana w Unii Europejskiej (UE) bądź wcale. To rok, w którym weszły w życie pierwsze przepisy w sprawie nowej żywności w UE w formie rozporządzenia (WE) nr 258/97.

Definicja

Termin „nowa żywność” odnosi się do żywności, która nie była spożywana na znaczną skalę w UE przed 15 maja 1997 r.

Nowa żywność to nowe źródła żywności lub żywność nowo opracowana, innowacyjna, wyprodukowana za pomocą nowych technologii i procesów produkcyjnych oraz tradycyjnie spożywana poza UE, ale nie na jej terenie.

Algi

Przykłady różnych typów nowej żywności:

- produkty rolne z krajów trzecich — np. nasiona chia;
- ekstrakty z roślin — białko rzepakowe;
- nowy proces produkcji żywności — poddawanie pieczywa, grzybów lub mleka promieniowaniu UV w celu zwiększenia zawartości witaminy D;
- nowe źródła składników odżywczych — olej z mikroalg bogaty w kwas dokozaheksaenowy (DHA).

Wykaz dozwolonych nowych środków spożywczych, które mają być wprowadzone na rynek UE

Kompletny [wykaz dozwolonej nowej żywności](#) jest dostępny w witrynie Komisji Europejskiej, w tym:

- nowa żywność dozwolona w poszczególnych państwach członkowskich
- nowa żywność dozwolona na podstawie decyzji Komisji

- nowa żywność dozwolona na podstawie uproszczonych procedur „zgłoszenia”.

Ponadto, obok wykazu dozwolonej nowej żywności istnieje również wykaz nowej żywności, na którą zezwolenia zostały decyzją Komisji odrzucone.

Grzyby

Etykietowanie

Nowa żywność jest objęta ogólnymi wymogami dotyczącymi etykietowania określonymi w [rozporządzeniu \(UE\) nr 1169/2011](#).

W szczególności etykieta musi określać nazwę żywności.

W niektórych przypadkach etykiety nowej żywności mogą podlegać dodatkowym wymogom, aby pomóc konsumentom w bezpiecznym korzystaniu z produktu, np. zamieszczanie ostrzeżenia, że nowa żywność nie jest zalecana dla grup szczególnie podatnych na zagrożenie. Ponadto wszelkie oświadczenia żywieniowe i zdrowotne muszą być zgodne z [rozporządzeniem \(WE\) nr 1924/2006 w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych](#).

Nowe rozporządzenie

Przepisy z 1997 r. w zakresie nowej żywności wymagały przeglądu w celu uwzględnienia najnowszych osiągnięć naukowo-technologicznych.

Nowe [rozporządzenie w sprawie nowej żywności](#) (rozporządzenie (UE) nr 2015/2283) zostało przyjęte dnia 25 listopada 2015 r. przez Parlament Europejski i Radę. Nowe zasady zaczną w pełni obowiązywać od 1 stycznia 2018 r.

Nowe przepisy w sprawie nowej żywności usprawnią procedurę udzielania zezwoleń, sprzyjając tym samym innowacyjności w sektorze spożywczym. Bezpieczeństwo konsumentów w Unii Europejskiej zostanie zapewnione przy jednoczesnym poszerzeniu dostępnej gamy środków spożywczych.

Ogólne kryteria definicji nowej żywności **pozostają niezmiennione**: nowa żywność to żywność i składniki żywności, które nie były spożywane w UE na znaczną skalę przed 15 maja 1997 r. (tj. przed wejściem w życie aktualnego rozporządzenia w sprawie nowej żywności).

Mięsz duriانا

Owoce baobabu

Najważniejsze poprawki wniesione do nowego rozporządzenia

- 1. Procedura wydawania zezwoleń** została usprawniona i scentralizowana, obejmując zezwolenia ogólne. Komisja Europejska rozpatruje wszystkie wnioski i wydaje zezwolenia. Dzięki temu wszystkie podmioty działające na rynku spożywczym mogą wprowadzać na rynek nową żywność, na którą uzyskały zezwolenie pod warunkiem przestrzegania warunków stosowania i etykietowania.
- 2. Oceny bezpieczeństwa** przeprowadza Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA). Komisja Europejska zasięga opinii EFSA w sprawie zastosowań i opiera decyzje dotyczące zezwoleń na wynikach oceny EFSA.
- 3. Unijny wykaz nowej żywności**, który obejmie całą, dozwoloną nową żywność.

Sardynka pacyficzna

Nasiona chia

Więcej informacji
nt. nowej
żywności

Wnioski w toku rozpatrywania

Wszelkie wnioski, które nie zostaną rozpatrzone według aktualnych zasad do dnia 1 stycznia 2018 r. (kiedy wchodzi w życie nowe rozporządzenie) będą podlegać nowemu rozporządzeniu.

- 4. Sprawność i przejrzystość** zostaną poprawione poprzez wprowadzenie terminów na ocenę bezpieczeństwa i procedurę wydawania zezwoleń, aby skrócić całkowity czas przeznaczony na procedurę udzielania zezwoleń.
- 5. Szybsze i bardziej proporcjonalne oceny bezpieczeństwa** tradycyjnej żywności z krajów trzecich z historią bezpiecznego stosowania żywności mają ułatwić handel. Nowe roz-

porządzenie wprowadza uproszczoną procedurę oceny tradycyjnej żywności z krajów trzecich, która w UE jest nowa. Jeżeli tradycyjna żywność ma udowodnioną historię bezpiecznego stosowania i nie ma zastrzeżeń dotyczących bezpieczeństwa ze strony państwa członkowskiego bądź EFSA, tradycyjna żywność może zostać wprowadzona na rynek na podstawie zgłoszenia wnioskodawcy.

Olej z kryla omega 3

Europejski katalog nowej żywności

Katalog nowej żywności to nieformalne narzędzie IT do katalogowania produktów pochodzenia zwierzęcego i roślinnego oraz innych substancji, które podlegają

rozporządzeniu w sprawie nowej żywności na podstawie informacji dotyczącej historii spożycia tych produktów w państwach członkowskich UE.

6. Nowe technologie i innowacje mogą potencjalnie ograniczyć wpływ produkcji żywności na środowisko, podnieść bezpieczeństwo żywnościowe i przynieść korzyści konsumentom. Taka innowacyjna żywność może zostać objęta przepisami w sprawie ochrony danych, które umożliwiają

wnioskodawcy uzyskanie indywidualnego zezwolenia na wprowadzenie nowej żywności na rynek. Ochrona danych przyznawana na okres 5 lat, opiera się na nowo uzyskanych dowodach naukowych i zastrzeżonych danych.

Urząd Publikacji

Urząd Publikacji Unii Europejskiej w
Luksemburgu, 2016

© Unia Europejska, 2016
Reprodukcja jest dozwolona pod
warunkiem podania źródła.

Printed in Luxembourg

Print

ISBN 978-92-79-60735-6

doi:10.2875/11313

EW-01-16-707-PL-D

PDF

ISBN 978-92-79-60722-6

doi:10.2875/918200

EW-01-16-707-PL-N